

Trường THPT Chuyên NK TDTT Nguyễn Thị Định

Tổ Văn

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP THI LẠI KHỐI 7 MÔN NGỮ VĂN

NĂM HỌC: 2020 - 2021

PHẦN I. ĐỌC – HIỂU

1. Công dụng của dấu chấm lửng

- Tỏ ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết
- Thể hiện chỗ lời nói bỏ dở hay ngập ngừng, ngắt quãng
- Làm giãn nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho sự xuất hiện của một từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ hay hài hước, châm biếm.

2. Công dụng của dấu gạch ngang

- Đặt ở giữa câu để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích trong câu
- Đặt ở đầu dòng để đánh dấu lời nói trực tiếp của nhân vật hoặc để liệt kê
- Nối các từ nằm trong một liên danh.

3. Các kiểu liệt kê xét theo ý nghĩa: liệt kê tăng tiến và liệt kê không tăng tiến

PHẦN II. VIẾT ĐOẠN VĂN

1. Chủ đề: Thói quen giải trí của trẻ em hiện nay

Cuộc sống của chúng ta ngày nay đã đổi mới và hiện đại hơn trước rất nhiều, các công nghệ, máy móc, thiết bị hiện đại được sử dụng phổ biến như: tivi, điện thoại, máy tính,... Điều này cũng đã khiến thói quen giải trí của trẻ em hiện nay có nhiều thay đổi. Trẻ em thích lựa chọn chơi game, lướt mạng xã hội, theo trào lưu tiktok,... hơn là những hoạt động giải trí ngoài trời, quên đi những trò chơi dân gian vui nhộn, bổ ích, gắn chặt tình đoàn kết. Điển hình là những bạn học sinh ham mê điện tử, bỏ học hay ăn cắp tiền hoặc có những bạn học sinh chơi điện thoại, xem tivi quá nhiều làm ảnh hưởng đến mắt và nghiêm trọng hơn là nghiện các thiết bị điện tử đó. Chúng ta phải dùng những thiết bị ấy để phục vụ những lợi ích tốt, có hiệu quả cho việc học tập. Tốt nhất chúng ta hãy đọc thật nhiều sách, báo, ra ngoài tham gia những trò chơi cùng bạn bè để có thể rèn luyện sức khỏe, tự tin, năng động hơn.

2. Chủ đề: Hiện tượng học sinh nói chuyện chưa lễ phép với thầy cô

Trong môi trường giáo dục hiện nay, thật không khó để ta bắt gặp lời nói không lễ phép của các bạn học sinh đối với các thầy cô giáo. Đây là vấn đề cấp thiết không chỉ của nhà trường mà toàn xã hội phải quan tâm. Nhiều bạn học sinh nói chuyện trống không với các thầy cô, thậm chí còn nói tục chửi thề ngay trong lớp học khi thầy cô giảng bài. Nhiều bạn học sinh cho rằng nói tục, chửi thề là một phương pháp hiệu quả để giảm căng thẳng, còn cho đó là “cá tính” của mình, dám nói tức là dám thể hiện cá tính, để gây được sự chú ý của mọi người. Đây là một suy nghĩ sai lầm, là những hành động vô lễ với thầy cô, cần phê phán và thay đổi ngay cách nói chuyện như thế. Là một học sinh còn ngồi trên ghế nhà trường, em sẽ cố gắng nói chuyện, cúi chào thầy thật lễ phép, rèn luyện đạo đức thật tốt.

PHẦN III. TẬP LÀM VĂN

ĐỀ 1. Nhân dân ta có câu tục ngữ: “*Đi một ngày đàng, học một sàng khôn*”. Hãy giải thích nội dung câu tục ngữ đó.

Học tập là việc mà ta cần làm suốt đời. Học không chỉ trong sách vở, học tại trường lớp, mà học bằng cách trải nghiệm thực tế, đi đây đi đó cũng là cách thức học rất hữu ích. Cũng bởi vậy mà ông cha ta có câu: “*Đi một ngày đàng, học một sàng khôn*”.

Câu tục ngữ được chia làm hai vế cân đối, nhịp nhàng. Trước hết, về nghĩa đen của câu tục ngữ này: “*Đi một ngày đàng*” – tức là đi xa, đến một địa phương, một nơi khác so với nơi mình ở; “*học một sàng khôn*” tức là sẽ học hỏi được những điều mới lạ, những kinh nghiệm hoặc tri thức mới mà địa phương đó mang lại. Từ đó ta có thể hiểu rằng, câu tục ngữ chính là lời động viên, khích lệ của ông cha ta về tinh thần học hỏi, khám phá của con người. Nên đi đến những chân trời tri thức mới để mở mang kiến thức, mở rộng tầm mắt và trau dồi bản thân. Tri thức loài người là vô tận, còn rất nhiều điều phải học tập và khám phá, chỉ có siêng năng tìm tòi, học hỏi mới thu nhận được tri thức đó, chỉ có tri thức mới giúp chúng ta vững bước trên đường đời, góp phần xây dựng và phát triển đất nước.

Nếu mỗi chúng ta tích cực tự giác bước ra thế giới bên ngoài để tiếp thu cái mới thì vốn hiểu biết của bản thân chúng ta sẽ ngày càng cao hơn, chúng ta sẽ tự tin hơn. Từ đó, ta cũng sẽ say mê, hăng hái hơn khi tìm hiểu một điều mới mẻ trong cuộc sống. Một tinh thần như thế thì thành công sẽ sớm đến với ta. Điều này sẽ giúp bạn bè, thầy cô và mọi người xung quanh sẽ yêu quý, họ sẽ có cái nhìn thiện cảm, tích cực hơn với mình.

Có thể nói, Bác Hồ chính là một tấm gương sáng mà ta cần noi theo. Trong suốt 30 năm bôn ba ở nước ngoài để tìm đường cứu nước, Bác đã tự giác mày mò, say mê học tập rất nhiều ngôn ngữ khác nhau. Bác học tập, tiếp thu những giá trị tốt đẹp, mới mẻ ở nước ngoài để từ đó mang đến một tương lai huy hoàng cho dân tộc. Hay ngày nay, các du học sinh sang các nước tiên tiến để học tập ở rất nhiều lĩnh vực. Sau đó trở về để giúp ích cho đất nước.

Nhưng bên cạnh đó, vẫn còn một số người luôn chấp nhận những gì bản thân đang có, họ cho rằng như vậy là đủ, không có ý chí cầu tiến, không muốn học hỏi, mở rộng kiến thức. Tầm nhìn của bản thân sẽ ngày càng hạn hẹp và có khi lại trở nên kiêu ngạo, huênh hoang như chú ếch trong câu truyện ngụ ngôn “*Ếch ngồi đáy giếng*”. Một số người lại tỏ ra sợ hãi, thiếu tự tin khi bước ra thế giới bên ngoài, chỉ thấy an toàn ở những nơi quen thuộc.

Là học sinh đang ngồi trên ghế nhà trường, trước hết chúng ta cần chăm chỉ học tập, nhuần nhuyễn các kiến thức thầy cô giảng dạy. Bên cạnh đó cần chủ động tìm kiếm thêm những tri thức mới để làm giàu thêm kho tàng tri thức cho bản thân. Đây chính là hành trang vững chắc để sau này chúng ta tự tin bước vào cuộc sống.

Câu tục ngữ cho đến ngày nay vẫn còn giữ nguyên giá trị sâu sắc của nó, đây là lời khuyên quý báu mà cha ông truyền lại cho con cháu. Học tập là một hành trình dài, đầy gian nan và vất vả, bởi vậy chúng ta phải kiên trì, cố gắng, nỗ lực hết mình. Hãy nhớ rằng:

“Đi cho biết đó biết đây

Ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn.”

ĐỀ 2. Một nhà văn có nói: “Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ con người”. Hãy giải thích nội dung câu tục ngữ đó.

Từ lâu, sách là kết tinh trí tuệ của con người, sách là nguồn của cái vô giá của nhân loại. Sách không chỉ là người bạn giúp ta xua tan những mệt mỏi, căng thẳng mà còn giúp ta mở rộng tầm mắt, soi sáng con đường ta đi. Nhận định về giá trị của sách, một nhà văn có nói: *“Sách là ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ con người”*.

Đúng vậy, sách chứa đựng trí tuệ của con người nghĩa là chứa đựng những tinh hoa của sự hiểu biết. Ngọn đèn sáng, đối lập với bóng tối. “Ngọn đèn” là một vật dùng để rọi chiếu, soi sáng cho con người ra khỏi chỗ tối tăm. “Sách là ngọn đèn sáng bất diệt” chính là ngọn đèn sáng không bao giờ tắt, càng lúc càng rực rỡ bởi sự tiếp nối trí tuệ của nhân loại, soi đường giúp cho con người thoát khỏi chốn tối tăm của sự hiểu biết. Nghĩa là, sách là nguồn sáng bất diệt được thắp lên từ chính trí tuệ con người.

Sách có vai trò ghi lại những hiểu biết quý giá nhất mà con người thu thập được trong lao động sản xuất, trong chiến đấu và trong các mối quan hệ xã hội. Những hiểu biết được sách ghi lại không chỉ có ích trong một thời gian nhất định mà còn có ích cho mọi thời đại. Và nhờ có sách, ánh sáng trí tuệ ấy được truyền lại cho các đời sau. Vì thế, sách thực sự là một ngọn đèn sáng bất diệt của trí tuệ con người. Đó là điều mà đã được mọi người ở nhiều thời đại thừa nhận. Nhà văn M. Gorki đã viết: *“Sách mở rộng trước mắt tôi những chân trời mới”*. Hay *“Một quyển sách tốt là một người bạn hiền”* - La Roche fou.

Ở mỗi thời đại về sau, nhận thức của con người sẽ ngày càng phát triển, con người sẽ tìm ra được những điều mới lạ về thế giới xung quanh. Từ đó, những lĩnh vực mà sách ghi chép lại sẽ được bao quát, đa dạng hơn. Một số sách với chủ đề mới lạ như: khoa học viễn tưởng, thiên văn học, khoa học vũ trụ, tâm linh,...

Sách có giá trị là thế, tuy nhiên vẫn còn rất nhiều người, đặc biệt là các bạn trẻ vẫn không quan tâm đến sách. Họ lựa chọn hình thức giải trí khác nhanh gọn hơn, hứng thú hơn một cách tạm thời. Một vài người còn chưa bao giờ đọc đến hết được một quyển sách. Thói quen lười đọc làm tầm hiểu biết của con người ngày càng hạn hẹp. Và nét đẹp của văn hóa đọc sách cũng sẽ ngày càng mất dần.

Chúng ta cần phải chăm đọc sách để hiểu biết nhiều hơn, sống tốt hơn. Cần rèn luyện thói quen đọc sách từ nhỏ. Phải biết chọn sách tốt, sách hay để đọc, không được chọn sách có hại để đọc. Cần tiếp nhận những điều hay chứa đựng trong sách, đọc nhiều lần để hiểu nội dung trong sách và ứng dụng những điều đã tiếp thu được vào đời sống. Chúng ta phải biết yêu mến sách, biết giữ gìn sách thật tốt.

Câu nói đó vẫn còn nguyên giá trị với mọi thời đại. Sách là cỗ xe kỳ diệu giúp ta vượt thời gian, không gian tìm đến những vùng đất mới, con người mới, văn hóa mới để thả hồn ta thêm giàu đẹp, hướng ta đến chân thiện mỹ. Đó chính là ánh sáng bất diệt nhất mà sách có khả năng tạo ra. Hãy trân trọng sách và coi nó như người bạn nhỏ thân thiết mà lớn lao của mình.